

سنجش تولیدات علمی مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی نمایه‌شده در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

فروغ رحیمی*

چکیده

پژوهش پیش‌رو به بررسی تولیدات علمی مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام می‌پردازد. در طول سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۲ تعداد ۲۰۸ مدرک با نرخ رشد ۲۳/۵ درصد در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه شده است و تنها ۱۷ مقاله از ۲۰۸ مقاله نمایه‌شده در ISC موفق به دریافت استناد شده‌اند و در مجموع، تعداد ۲۱ استناد دریافت کرده‌اند. مطالعه آثار مرتبط با علامه طباطبائی نشان داد که تولیدات مرتبط با علامه طباطبائی در ۷۰ حوزه موضوعی فرعی قرار دارد. از میان پژوهشگران و محققان آثار علامه طباطبائی ۱۲ نفر دارای حداقل ۳ مقاله و بیشتر بودند؛ بررسی مؤسسات همکاری‌کننده در تولید علم آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی نشان می‌دهد که پژوهشگران این حوزه از ۱۰۵ مؤسسه با یکدیگر همکاری داشته‌اند. در این میان، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه اصفهان و دانشگاه تهران در صدر این همکاری‌ها قرار دارند. مجلات «پژوهش دینی»، «قیسات» و «قرآن‌شناخت» بیشترین آثار مرتبط با اندیشه‌های این اندیشمند قرن را به چاپ رسانده‌اند.

کلیدواژه‌ها: علامه طباطبائی، تولیدات علمی، سنجش علم، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام.

مقدمه

عظمت علمی استاد فرزانه، علامه طباطبائی، دارای ابعاد مختلف شناخته شده و گاه ناشناخته، حتی در مجامع علمی است و پی بردن به جنبه های مختلف شخصیتی این اندیشمند کم نظیر، به گونه ای مفصل، کاری است بس دشوار و نیازمند به یاری بسیار، که از عهده این نوشتار خارج است. این مقاله قصد دارد تا با تحلیل آثار علمی منتشر شده و مرتبط با آثار و اندیشه های علامه طباطبائی در نمایه استنادی علوم جهان اسلام، گوشه هایی از رویکرد سایر نویسندگان به آثار ایشان را بررسی و تحلیل نماید.

بیان مسئله

با بررسی تولیدات علمی یک حوزه موضوعی، نقاط ضعف و قوت آن حوزه مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند، اولویت های پژوهشی کشور در آن حوزه شناسایی و برنامه ریزی ها و سیاست گذاری های آینده بر اساس آن انجام می شود. رسیدن به اهداف سند چشم انداز مستلزم شناخت وضعیت علمی موجود و ارزیابی تولیدات علمی، مؤسسات تحقیقاتی، مراکز آموزش عالی و فناوری و دستاوردهای دانشمندان و محققان است. در این زمینه، استفاده از مطالعات علم سنجی به عنوان یکی از کارآمدترین شیوه هایی که می توان با آن وضعیت کلی علم و پژوهش کشور را نشان داد و بر اساس آن، برای آینده ای بهتر و رسیدن به توسعه ای پایدار تلاش کرد، حایز اهمیت است. با عنایت به تأکیدات مقام معظم رهبری در خصوص لزوم تبدیل علم گرایی به گفتمان مسلط جامعه و رسیدن به رتبه

توسعه پایدار، دستاورد عوامل گوناگونی است که به منظور دستیابی به آن، باید زیرساخت های لازم در کشور ایجاد شود. بی شک، یکی از اصلی ترین زیرساخت های لازم برای دستیابی به این هدف، افزایش میزان تولیدات علمی است (امامی، ۱۳۸۶). اهمیت تحقیق و پژوهش در دنیای امروز به حدی است که در ارزیابی کارنامه علمی هر کشور، میزان ارائه مقالات تحقیقاتی و پژوهشی در محافل علمی در نظر گرفته می شود (احقری، ملکی و نجات، ۱۳۸۸). انتشار و نمایه شدن مقالات یکی از مهم ترین شاخص های تحقیق و توسعه شناخته شده است (عصاره و معرفت، ۱۳۸۴). سنجش و پایش علم در حوزه ها و موضوعات گوناگون به دلایل مختلف در مراکز و دانشگاه ها مورد توجه و تأکید قرار گرفته است. امکان آگاهی از وضعیت موجود، مقایسه حوزه های موضوعی و دانشگاه های مختلف با یکدیگر و تلاش برای ارتقای وضعیت علمی از جمله این دلایل هستند (هددی نژاد، زاهدی و اشرفی ریزی، ۱۳۹۱). با شکل گیری ارتباطات علمی جدید در دنیای کنونی، مرز بین علوم مختلف به واسطه ظهور و تشکیل حوزه های علمی میان رشته ای برداشته شده و این تحول باعث پراهمیت شدن ترسیم ساختار علم شده است. در ایران نیز با شروع جنبش نرم افزاری و فرمایش مقام معظم رهبری و مطرح شدن بحث هایی همچون نقشه جامع علمی کشور، ترسیم نقشه علمی و بررسی تولیدات علمی دانشگاه های کشور در زمره اولویت های مهم پژوهشی قرار گرفت.

علوم جهان اسلام؛
۴. بررسی نرخ رشد سالانه انتشارات علمی مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در ISC؛
۵. همکاری علمی بین مؤسسات و مؤسسات خارجی همکار در تولید مقالات مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در ISC؛
۶. مجلات منتشرکننده آثار مرتبط با علامه

طباطبائی در ISC.

در خصوص پیشینه پژوهش، باید گفت: مقاله‌ای که موضوع تحقیق این مقاله را بررسی کند یافت نشد. این پژوهش با استفاده از روش علم‌سنجی، تولیدات علمی مرتبط با علامه طباطبائی را در نمایه استنادی علوم که از معتبرترین محصولات پایگاه ISC است، مورد بررسی قرار می‌دهد. با استفاده از گزینه جست‌وجوی پیشرفته در نمایه استنادی علوم و جست‌وجوی عبارت «علامه طباطبائی» در عنوان مقالات، تولیدات فارسی نمایه شده در پایگاه بدون محدودیت زمانی به دست آمد و سپس با استفاده از گزینه تحلیل، نویسندگان پرتولید و مؤسسات و کشورهای همکار، موضوعات اصلی و فرعی مرتبط با علامه طباطبائی مورد بررسی قرار گرفت. به علاوه، نرخ رشد تولیدات حوزه مورد بررسی در دوره زمانی (۱۵ ساله) با استفاده از فرمول نرخ رشد دوره‌ای محاسبه گردید.

یافته‌ها

در این مطالعه، تولیدات علمی مرتبط با علامه طباطبائی در نمایه استنادی علوم ایران مورد بررسی قرار گرفت و مشخص شد که در طول سال‌های

اول علمی منطقه، توجه ایشان به ترسیم نقشه جامع علمی کشور و نگاه متوازن به رشته‌های علمی دانشگاه‌هاست (همشهری، ۲۳ مرداد ۱۳۸۵). در همین زمینه، پژوهش پیش‌رو به بررسی تولیدات علمی مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام می‌پردازد.

اهداف تحقیق

هدف این پژوهش بررسی تولیدات مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در طول سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۲ در نمایه استنادی علوم جهان اسلام (زبان فارسی) است. مطالعه تعداد کل مقالات منتشرشده آن حوزه، دانشمندان پرتولید، حیطه‌های موضوعی پرتولید و کم‌تولید، کل استنادهای دریافت‌شده، میزان همکاری و ارتباط علمی بین دانشمندان آن حوزه از مؤسسات و دانشگاه‌های مختلف، از جمله اهداف فرعی پژوهش پیش‌رو می‌باشد.

سؤالات تحقیق و پیشینه پژوهش

موارد ذیل، از جمله مسائلی هستند که تحقیق حاضر در صدد پاسخ‌گویی به آنها برآمده است:

۱. تعداد کل مقالات منتشرشده مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و میزان استنادهای دریافتی؛
۲. رتبه‌بندی حوزه‌های موضوعی کلی و فرعی مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی از نظر تعداد انتشارات علمی در ISC؛

۳. شناسایی نویسندگان پرتولید مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در پایگاه استنادی

علوم دامپزشکی و هنر و معماری دسته‌بندی می‌شوند و به هر مجله یک حوزه کلی موضوعی اختصاص می‌یابد. در نمایه استنادی علوم با استفاده از گزینه تحلیل می‌توان این حوزه‌های کلی موضوعی را برای مدارک بازیابی شده به دست آورد.

تحلیل موضوعی مدارک مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی نشان داد که ۹۹ درصد از مدارک در حوزه موضوعی، علوم انسانی قرار دارند و تنها ۱ درصد مربوط به حوزه موضوعی پزشکی است. به نظر می‌رسد این مسئله با توجه به آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی روندی قابل قبول است. جدول (۲): تولیدات علمی مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه

طباطبائی به تفکیک حوزه موضوعی کلی

ردیف	حوزه موضوعی	تعداد	درصد
۱	علوم انسانی	۲۰۶	۹۹
۲	علوم پزشکی	۲	۱
	جمع	۲۰۸	۱۰۰

تعداد ۷ حوزه موضوعی کلی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام اخص شده و هر حوزه به حوزه‌های فرعی موضوعی تقسیم می‌شود. مطالعه آثار مرتبط با علامه طباطبائی نشان داد که تولیدات مرتبط با علامه طباطبائی در ۷۰ حوزه موضوعی فرعی قرار دارد. سه حوزه موضوعی فرعی که بیشترین تعداد مقالات را به خود اختصاص داده بودند عبارتند از: معارف اسلامی، الهیات و فلسفه. سایر حوزه‌های موضوعی فرعی مرتبط با علامه طباطبائی که حداقل سه مقاله و بیشتر داشته‌اند، در جدول (۳) نشان داده شده است.

۱۳۷۸ تا ۱۳۹۲ تعداد ۲۰۸ مدرک توسط دانشمندان و نویسندگان تولید و در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه شده است. تاریخ استخراج داده‌ها بهمن ماه بوده است.

جدول (۱): تعداد تولیدات علمی مرتبط با علامه طباطبائی به

تفکیک سال بر اساس بیشترین مدارک

ردیف	سال انتشار	تعداد مدرک
۱	۱۳۹۰	۵۳
۲	۱۳۹۱	۳۹
۳	۱۳۸۷	۲۵
۴	۱۳۸۹	۲۰
۵	۱۳۸۸	۱۶
۶	۱۳۸۶	۱۱
۷	۱۳۸۵	۱۱
۸	۱۳۸۴	۹
۹	۱۳۹۲	۷
۱۰	۱۳۸۱	۶
۱۱	۱۳۸۲	۵
۱۲	۱۳۸۰	۲
۱۳	۱۳۷۸	۲
۱۴	۱۳۸۳	۱
۱۵	۱۳۷۹	۱

در ادامه، تعداد کل استنادهای دریافتی مرتبط به حوزه علامه طباطبائی در نمایه استنادی علوم ایران مورد مطالعه قرار گرفت و یافته‌ها نشان داد که تنها ۱۷ مقاله از ۲۰۸ مقاله نمایه‌شده در ISC موفق به دریافت استناد شده‌اند و در مجموع، تعداد ۲۱ استناد دریافت کرده‌اند.

در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، نشریات در ۷ حوزه کلی موضوعی علوم کشاورزی، فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی، علوم پزشکی،

از میان پژوهشگران و محققان آثار علامه طباطبائی که موفق به انتشار مقاله و نمایه‌سازی مقالات خود در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام شده‌اند، تعداد ۱۲ نفر دارای حداقل ۳ مقاله و بیشتر بودند که اسامی آنها به شرح زیر در جدول ۴ ارائه شده است. در این میان، آقایان رضا اکبریان از دانشگاه تربیت مدرس، امیررضا اشرفی از مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام، رضاعلی نوروزی و سرکار خانم منیره عابدی از دانشگاه اصفهان هر کدام با تولید ۹، ۶ و ۶ و ۵ مقاله در جایگاه اول تا سوم قرار دارند.

جدول (۴): نویسندگان پرتولید حوزه مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی (با بیش از ۳ مقاله)

ردیف	نویسندگان پرتولید	تعداد رکوردها	درصد
۱	اکبریان رضا	۹	۴/۳۳
۲	اشرفی امیررضا	۶	۲/۸۸
۳	نوروزی رضاعلی	۶	۲/۸۸
۴	عابدی منیره	۵	۲/۴
۵	بزدانی مقدم احمدرضا	۴	۱/۹۲
۶	سعیدمهر محمد	۴	۱/۹۲
۷	اردستانی محمدعلی	۳	۱/۴۴
۸	نورافروز علی حسین	۳	۱/۴۴
۹	رودگر محمدجواد	۳	۱/۴۴
۱۰	معلمی حسن	۳	۱/۴۴
۱۱	بابایی علی اکبر	۳	۱/۴۴
۱۲	افشارکرمانی عزیزالله	۳	۱/۴۴

در ادامه مطالعه، به منظور تعیین نرخ رشد در دوره پانزده ساله مورد بررسی، از فرمول «نرخ رشد دوره‌ای» به شرح زیر استفاده گردید:

جدول (۳): انتشارات مرتبط با علامه طباطبائی به تفکیک

حوزه موضوعی فرعی

ردیف	حوزه موضوعی فرعی	تعداد رکوردها	درصد از کل
۱	معارف اسلامی	۳۸	۱۸/۲۷
۲	الهیات	۳۵	۱۶/۸۳
۳	فلسفه	۳۳	۱۵/۸۷
۴	مبانی نظری اسلامی	۲۹	۱۳/۹۴
۵	کلام	۲۸	۱۳/۴۶
۶	قرآن	۲۱	۱۰/۱
۷	حدیث	۲۱	۱۰/۱
۸	علوم قرآن و حدیث	۱۵	۷/۲۱
۹	علوم تربیتی	۱۰	۴/۸۱
۱۰	علوم انسانی - کلیات	۱۰	۴/۸۱
۱۱	مطالعات اسلامی	۹	۴/۳۳
۱۲	فلسفه اسلامی	۸	۳/۸۵
۱۳	اخلاق اسلامی	۸	۳/۸۵
۱۴	عرفان	۶	۲/۸۸
۱۵	روان‌شناسی تربیتی	۶	۲/۸۸
۱۶	ادبیات فارسی	۵	۲/۴
۱۷	اخلاق	۵	۲/۴
۱۸	جامعه‌شناسی	۵	۲/۴
۱۹	روان‌شناسی رشد	۵	۲/۴
۲۰	آموزش و پرورش	۵	۲/۴
۲۱	روان‌شناسی	۵	۲/۴
۲۲	اطلاع‌رسانی	۴	۱/۹۲
۲۳	کتابداری	۴	۱/۹۲
۲۴	زبان فارسی	۴	۱/۹۲
۲۵	علوم اجتماعی - کلیات	۴	/۹۲
۲۶	فقه و اصول	۴	۱/۹۲
۲۷	منطق	۴	۱/۹۲
۲۸	مدیریت اطلاعات	۳	۱/۴۴
۲۹	روابط بین‌الملل	۳	۱/۴۴
۳۰	مدیریت	۳	۱/۴۴
۳۱	علوم سیاسی	۳	۱/۴۴
۳۲	حوزه‌های علمیه	۳	۱/۴۴
۳۳	علوم عقلی	۳	۱/۴۴

جدول (۵): مؤسسات مشارکت‌کننده در تولید آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی (با بیش از دو مقاله)

ردیف	اقدام	تعداد رکوردها	درصد
۱	دانشگاه علامه طباطبائی	۲۹	۱۳/۹۴
۲	دانشگاه اصفهان	۱۸	۸/۶۵
۳	دانشگاه تهران	۱۱	۵/۲۹
۴	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	۸	۳/۸۵
۵	دانشگاه تربیت مدرس	۷	۳/۳۷
۶	دانشگاه آزاد اسلامی	۶	۲/۸۸
۷	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	۶	۲/۸۸
۸	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی <small>علیه السلام</small>	۵	۲/۴
۹	دانشگاه فردوسی مشهد	۳	۱/۴۴
۱۰	تربیت مدرس	۳	۱/۴۴
۱۱	دانشگاه باقرالعلوم <small>علیه السلام</small>	۳	۱/۴۴
۱۲	دانشگاه مازندران	۳	۱/۴۴
۱۳	دانشگاه اصفهان	۳	۱/۴۴
۱۴	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	۳	۱/۴۴
۱۵	دانشگاه آزاد (واحد علوم و تحقیقات)	۳	۱/۴۴
۱۶	تهران	۳	۱/۴۴
۱۷	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی	۲	۰/۹۶
۱۸	دانشگاه شهید بهشتی	۲	۰/۹۶
۱۹	دانشگاه تربیت مدرس شهید رجایی	۲	۰/۹۶
۲۰	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی <small>علیه السلام</small>	۲	۰/۹۶
۲۱	دانشگاه تربیت مدرس تهران	۲	۰/۹۶
۲۲	دانشگاه قم	۲	۰/۹۶
۲۳	دانشگاه آزاد اسلامی نجف‌آباد	۲	۰/۹۶
۲۴	دانشگاه الزهراء <small>علیه السلام</small>	۲	۰/۹۶
۲۵	دانشگاه آزاد اسلامی اردستان	۲	۰/۹۶

در مورد دانشگاه‌ها و مؤسسات بین‌المللی همکار در این حوزه، نتایج نشان داد که هیچ‌یک از مؤسسات خارج از کشور در این حوزه فعالیت نداشته‌اند؛ این مسئله جای تأمل دارد که در این حوزه و در خصوص

$$g_t = \left\{ \left[\frac{x_t}{x_1} \right]^{\frac{1}{n-1}} - 1 \right\} * 100$$

متغیر مفروض = X تعداد سال‌ها: n نرخ رشد: g

بر اساس این فرمول، نرخ رشد تولیدات علمی مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در دوره چهارده ساله از ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۱، به‌طور متوسط ۲۳/۵ درصد می‌باشد. لازم به ذکر است که تعداد تولیدات سال ۱۳۹۲ در محاسبه نرخ رشد دوره‌ای مدنظر قرار نگرفت؛ چراکه با توجه به عدم اتمام سال و احتمال دیرکرد انتشار برخی مجلات، تعداد تولیدات این سال، غیرواقعی به نظر می‌رسد. از این رو، دوره زمانی ۱۴ ساله در فرمول نرخ رشد، اعمال گردید.

همان‌گونه که داده‌ها نشان می‌دهند، روند رشد انتشارات مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی، روندی نسبتاً افزایشی است، به نحوی که نرخ رشد آن ۲۳/۵ درصد می‌باشد؛ با این حال، در سال‌های ۱۳۷۹، ۱۳۸۲، ۱۳۸۳ و ۱۳۸۸ و ۱۳۹۱ - تعداد تولیدات تا حدی با کاهش روبه‌رو بوده است.

بررسی مؤسسات همکاری‌کننده در تولید علم آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی نشان می‌دهد که پژوهشگران این حوزه از ۱۰۵ مؤسسه با یکدیگر همکاری داشته‌اند. در این میان، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه اصفهان و دانشگاه تهران در صدر این همکاری‌ها قرار دارند. فهرست مؤسسات مشارکت‌کننده در تولید آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی که حداقل دو مدرک در این حوزه تولید کرده‌اند، در جدول (۵) نشان داده شده است.

نتیجه‌گیری

در طول سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۲ تعداد ۲۰۸ مدرک توسط دانشمندان و نویسندگان در حوزه علامه طباطبائی منتشر و در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام نمایه شده است (جدول ۱). نرخ رشد تولیدات علمی مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی در دوره چهارده ساله از ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۱، به‌طور متوسط ۲۳/۵ درصد می‌باشد. یافته‌ها نشان داد که تنها ۱۷ مقاله از ۲۰۸ مقاله نمایه شده در ISC موفق به دریافت استناد شده‌اند و در مجموع، تعداد ۲۱ استناد دریافت کرده‌اند. بدین ترتیب می‌توان گفت که شاخص تعداد استناد به ازای هر مقاله ۰/۱ خواهد بود که مقدار ناچیزی است و از عدم توجه به ارجاع و فرهنگ استناددهی در آثار این حوزه حکایت دارد؛ البته با توجه به مطالعات انجام شده، این عدم استناددهی در آثار حوزه علوم انسانی رایج و معمول است و از این رو، نیاز به ایجاد تحول دارد (جدول ۲). با توجه به ۷ رده موضوعی پایگاه استنادی، تحلیل موضوعی مدارک مرتبط با آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی نشان داد که ۹۹ درصد از مدارک در حوزه موضوعی، علوم انسانی قرار دارند و تنها ۱ درصد مربوط به حوزه موضوعی پزشکی است. این مسئله با توجه به آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی روندی قابل قبول است. تولیدات مرتبط با علامه طباطبائی در ۷۰ حوزه موضوعی فرعی قرار دارد. سه حوزه موضوعی فرعی که بیشترین تعداد مقالات را به خود اختصاص داده بودند عبارتند از: معارف اسلامی، الهیات و فلسفه؛ نکته جالب اینکه آثار مربوط به حوزه‌های موضوعی قرآن، حدیث و علوم قرآنی با اختصاص نزدیک به ۲۸ درصد آثار،

شخصیت والا و برجسته‌ای همچون علامه طباطبائی، چگونه محققان خارج از کشور برای بررسی آراء و نظرات ایشان ترغیب نشده و تولید علمی در یکی از مجلات نمایه شده در آی اس سی نداشته‌اند.

مجلات «پژوهش دینی»، «قبسات» و «قرآن‌شناخت» بیشترین آثار مرتبط با اندیشه‌های این اندیشمند قرن را به چاپ رسانده‌اند. سایر مجلاتی که دست‌کم سه مورد از آثار مرتبط با علامه طباطبائی را به چاپ رسانده‌اند، در جدول (۶) ارائه شده‌اند.

جدول (۶): مجلات منتشرکننده آثار و اندیشه‌های علامه طباطبائی (با بیش از سه مقاله)

ردیف	اقدام	ناشر	بکوردها
۱	پژوهش دینی	خصوصی	۱۶
۲	قبسات	خصوصی	۱۳
۳	قرآن‌شناخت	مؤسسه امام خمینی (ره)	۱۰
۴	آینه معرفت	دانشگاه شهید بهشتی	۷
۵	حکمت‌مناظر	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	۶
۶	اندیشه نوین دینی	نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه‌ها	۶
۷	معرفت	مؤسسه امام خمینی (ره)	۶
۸	مشکوٰۃ	آستان قدس رضوی	۵
۹	حکمت و فلسفه	دانشگاه علامه طباطبائی	۵
۱۰	پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی	دانشگاه امام حسین (ع)	۴
۱۱	فلسفه دین	پردیس قم	۴
۱۲	فلسفه و کلام اسلامی	دانشگاه تهران	۴
۱۳	اندیشه دینی	دانشگاه شیراز	۴
۱۴	علوم سیاسی	دانشگاه باقرالعلوم (ع)	۳
۱۵	پژوهش‌های فلسفی - کلامی	دانشگاه قم	۳
۱۶	خردنامه صدرا	بنیاد حکمت اسلامی صدرا	۳
۱۷	مطالعات ملی‌کتابداری و سازماندهی اطلاعات	کتابخانه ملی	۳
۱۸	تربیت اسلامی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	۳
۱۹	اخلاق	دفتر تبلیغات اسلامی	۳

جالب توجه باشد. یافته‌ها از رویکردی رو به رشد، هرچند آرام، خبر می‌دهد؛ با وجود این، توجه به برخی نتایج از جمله تعداد کم آثار، استناد پایین در آثار، عدم همکاری نویسندگان خارجی در تولید مقالات این حوزه، و تعداد کم مجلات خاص این حوزه می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های آینده و رویکردی آگاهانه در راستای بهبود و ارتقای شرایط مؤثر افتد.

منابع

- احقری، شراره، کتابیون ملکی و سحرناز نجات، ۱۳۸۸، «مداخله برای ارتقای ترجمان دانش و پژوهش: اصلاح قوانین ارتقای اعضای هیات علمی»، «نظریه‌پردازی در علوم پزشکی»، ش ۳ (۱۸)، بازیابی ۱۰ مهر، ۱۳۹۰، از journals.tums.ac.ir
- امامی، محمدحسین، ۱۳۸۶، «تولید علم؛ تضمین آینده صنعت نفت»، «کارکنان صنعت نفت ایران»، ش ۳۳۵.
- امین‌پور، فرزانه، پیام کبیری، و همایون ناجی، ۱۳۸۷، «دستاوردهای دو دهه حضور دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در عرصه تولید علم»، «آموزش در علوم پزشکی»، ش ۸ (۱)، ص ۱۶۴-۱۶۸.
- باقریان، نجمه، ۱۳۹۰، «بررسی استنادی نشریات فارسی موجود در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در سال‌های ۱۳۸۳-۱۳۸۷»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه کتابداری، شیراز، دانشگاه شیراز.
- روزنامه همشهری، قابل دسترسی در <http://hamshahrionline.ir>
- عصاره، فریده و رحمان معرفت، ۱۳۸۴، «مشارکت پژوهشگران ایرانی در تولید علم جهانی در مدلاین (حوزه علوم پایه و بین‌رشته‌ای)»، «رهیافت»، ش ۳۵، ص ۳۹-۴۰.
- فانع، محمدرضا، و فروغ رحیمی، ۱۳۹۰، «تحلیل استنادی و الگوی همکاری نویسندگان شش نشریه ایرانی انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی نمایه‌شده در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)»، «علوم و فناوری اطلاعات»، ش ۲۶ (۴)، ص ۱۳۰۳-۱۳۱۹.
- مکی‌زاده، فاطمه و فریده عصاره، ۱۳۹۰، «تحلیل استنادی و ترسیم نقشه‌برون‌دادی علمی حوزه اخلاق پزشکی در وبگاه علوم در سال‌های ۱۹۹۰-۲۰۰۸»، «اخلاق و تاریخ پزشکی»، ش ۴ (۵)، ص ۶۵-۷۶.
- هدهدی‌نژاد، نیلوفر و راضیه زاهدی و حسن اشرفی‌ریزی ۱۳۹۱، «تولیدات علمی و ترسیم نقشه علمی پژوهشگران ایرانی حوزه طب سنتی طی سال‌های ۲۰۱۱-۱۹۹۰ در پایگاه وب آو ساینس»، «مسدیریت اطلاعات سلامت»، ش ۹ (۴)، ص ۵۱۳-۵۲۴.

در رده‌های ششم تا هشتم قرار دارند (جدول ۳). از میان پژوهشگران و محققان آثار علامه طباطبائی که موفق به انتشار مقاله و نمایه‌سازی مقالات خود در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام شده‌اند، تعداد ۱۲ نفر دارای حداقل ۳ مقاله و بیشتر بودند؛ در این میان، آقایان رضا اکبریان از دانشگاه تربیت مدرس، امیررضا اشرفی از مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه‌السلام، رضاعلی نوروزی و سرکار خانم منیره عابدی از دانشگاه اصفهان هر کدام با تولید ۹، ۶ و ۶ و ۵ مقاله در جایگاه اول تا سوم قرار دارند (جدول ۴). پژوهشگران این حوزه از ۱۰۵ مؤسسه با یکدیگر همکاری داشته‌اند. در این میان، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه اصفهان و دانشگاه تهران در صدر این همکاری‌ها قرار دارند (جدول ۵). هیچ‌یک از مؤسسات خارج از کشور در این حوزه فعالیت نداشته‌اند؛ این مسئله جای تأمل دارد که در این حوزه و در خصوص شخصیت‌ها و الی‌وبرجسته‌ای همچون علامه طباطبائی، چگونه محققان خارج از کشور برای بررسی آراء و نظرات ایشان ترغیب نشده و تولید علمی در یکی از مجلات نمایه‌شده در آی اس سی نداشته‌اند؟

مجلات «پژوهش دینی»، «قیسات» و «قرآن‌شناخت» بیشترین آثار مرتبط با اندیشه‌های این اندیشمند قرن را به چاپ رسانده‌اند؛ جالب‌تر اینکه از میان ۱۹ نشریه منتشرکننده آثار مربوط به علامه طباطبائی، نشریات رتبه اول و دوم، نشریات خصوصی و نشریه سوم مربوط به مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه‌السلام است. این مؤسسه در کنار دانشگاه تهران، ناشر دو نشریه در این حوزه هستند (جدول ۶).

در مجموع، یافته‌های این تحقیق می‌تواند برای متولیان امر پژوهش در جهان تشیع و ناشران نشریات